

A L L E P A A R D E N

hebben aan de wedstrijd deelgenomen

zeven maal zeven jaar priester

wat een feestdag weer gisteren
bijna elke zondag
is dat tegenwoordig het geval
mensen viëren graag
& nu was er weer heelwat te vieren:
een oma werd 84
zeven maal
zeven jaar geleden
werd ik zelf priester gewijd
het paradijsboek
was vijftig jaar oud...

in de voormiddag
mogen een kindje dopen
dat een paar maanden tevoren
al gezegend was in de schoot

het leek wel of het me herkende
in dat huis deed ik
voor de eerste keer die dag
het verhaal van brood & wijn

wat een deugd deed dat
het in zo'n mooie familiekring
te mogen doen

dan naar de brouwerij
waar de jarige oma
al met heel de familie
was aangekomen

eerst werd de verjaardag
van het paradijsboek gevierd
oot eens door iemand
'de bijbel van het leven in de brouwerij'
genoemd

de 24 hoofdstukken bestaan uit de
evenveel lessen
die ik ooit op de school gaf
waar ik zelf oud-leerling van ben:
het xaveriuscollege van borgerhout

al vanaf het begin van mijn leven van
priester-leraar
had ik veel te maken
met het wonder van leven en dood
& van lichaam & liefde
vooral bij de groeiers van veertien
waar ik les aan gaf

ook toen diezelfde veertienjarigen
in 1970 met het leven in de brouwerij
begonnen
ontstond er een heel nieuwe taal
om over leven & dood te spreken
& over hun prille lichaamsbelevingen

vanaf het begin
stootte het paradijsboek
op veel weerstand
niet enkel omreden van de inhoud
maar ook door de illustraties:
aan de afgebeelde meisjes en jongens
was volgens sommigen
te duidelijk te zien
dat zij meisje of jongen waren

twee mensen
van mijn toenmalige partij agalev
gingen aan mijn hogere overste vragen
om het paradijsboek te verbieden
"omdat het stemmen
zou kosten uit de burgerij"

(vervolg volgende week)

LUC VERSTEYLEN

528

Hosanna

'Vandaag Hosanna! En morgen Aan het kruis met hem!'

'Vandaag Hosanna! En morgen Aan het kruis met hem!'
betekent: niets is zo wisselvallig als de volksgunst.

'Hosjianna' is een Hebreeuws tussenwerpsel in de vorm van een werkwoord in de gebiedende wijs; het betekent: 'help toch', 'red ons toch', 'ach, breng ons redding!' Het woord werd in het Grieks als 'osanna' en nadien in het Latijn en de moderne talen als 'hosanna' overgenomen. Tegenwoordig is het element 'redding' of 'hulp' eruit verdwenen. Het werd een zelfstandig naamwoord of een juichkreet als uiting van blijdschap, hulde, tevredenheid. Als zodanig wordt het soms gebruikt in tegenstelling met een toestand die minder prettig is. 'Vandaag Hosanna! En morgen Aan het kruis met hem!'

Matteüs vertelt, dat Jezus Jeruzalem binnentrekt, gezeten op een ezelin. 'Vanuit de menigte spreidden velen hun mantels op de weg uit, anderen braken twijgen van de bomen en spreidden die uit op de weg. De talloze mensen die voor hem uit liepen en achter hem aan kwamen, riepen luidkeels: "Hosanna voor de Zoon van David!"

Gezegend hij die komt in de naam van de Heer. Hosanna in de hemel!" (...) De hogepriesters en de schriftgeleerden zagen welke wonderen hij verrichtte en hoorden de kinderen in de tempel "Hosanna voor de Zoon van David!" roepen, en ze waren hoogst verontwaardigd.' (Mat. 21,8-9.15)

De evangelist denkt hier vast aan een fragment van psalm 118, waarin de psalmist juicht omdat Jahwe hem ruimte geeft. Hij zegt o.m.:

'Dit is de dag die de HEER heeft gemaakt, laten wij juichen en ons verheugen. HEER, geef ons de overwinning, HEER, geef ons voorspoed. Gezegend wie komt met de naam van de HEER.' (Ps. 118,24-26)

De hier cursief gedrukte woorden hebben Matteüs geïnspireerd. Deze tekst was oorspronkelijk een bede om blijvende hulp na een overwinning. Langzamerhand werd de bede een juichkreet om God of de koning te huldigen.

Deze psalm maakt deel uit van de reeks psalmen die hardop werden gereciteerd op het paasfeest. Het volk kende de tekst vanbuiten, en gebruikte hem om Jezus feestelijk te begroeten nu hij, de week voor het paasfeest, naar Jeruzalem ging.

Ook op de zevende dag van het Loofhuttenfeest werd deze psalm gezongen. Die dag kreeg de naam van 'Hosjanna rabba' ('groot hosanna'). Daarbij hield men een processie met een soort wuivende feestpalmen, 'hosjannöt' in het Hebreeuws, terwijl men litanieën zong. In die litanieën werd de kreet 'hosanna!' steeds weer als refrain geroepen.

De twee elementen die Matteüs hier aangeeft (de juichkreet 'Hosanna!' en het wuiven met palmtakken) liggen verankerd in de religieuze gewoonten van het volk dat Jezus hulde brengt bij zijn 'palmzondag'-intocht in Jeruzalem.

BART MESOTTEN

Johan Kelders

De andere wang

„Ben ik nog op tijd?“
Hij komt in grote haast aangestommeld.
Zijn stok roetsjt over de keien.
Even ben ik bang dat hij onderuit gaat.
„Ik vrees van niet“, antwoord ik.
Het is acht uur en dan gaat de gaarkeuken dicht.
Daar zijn ze onverbiddelijk in.
„We sluiten.“ De deur wordt vlak voor zijn neus dicht geknald.
De onverbiddelijkheid van het gebaar gaat hem door merg en been.
Hij kijkt me verbijsterd aan en begint met zijn stok op de deur te rammen.
Maar de uitbater laat zich niet vermurwen. De deur blijft dicht.
„Hé, ophouden, ouwe“, schreeuwt een vrouw uit een bovenraam.
„Ik wil slapen, gek“, sneert een tattoe een raam verderop.
Binnen een mum van tijd bemoeit de hele buurt zich ermee.
Maar de man hoort de omwonenden niet en slaat er nog harder op los.
Het helpt niet. De deur blijft dicht.
Na ik weet niet hoeveel stokslagen druipt hij af.
Het gescheld en geschimp om hem heen schijnt hem niks te doen.
Een vrouw die hem voor alles en nog wat uitscheldt, groet hij beleefd,
en een man die met de politie dreigt, wenst hij een goede nacht.
Hij keert ze de andere wang toe, flitst het door me heen.
Hij beantwoordt de haat niet met haat. Hij staat erboven.
Hij beantwoordt de haat met menselijkheid en maakt haar nietig en klein.
Als hij voorbij stommelt, kruisen onze blikken elkaar.
Er staat honger in zijn ogen.
Ik geef hem een paar euro. Het is alles dat ik heb.
Iemand die de haat zo verslaat, verdient niet minder.
Zijn ogen worden nat.
Bedankt, glinsteren de tranen.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

Het is louter toeval dat op de kalender van morgen de heilige Vinciana wordt vooropgesteld. Evengoed had Carolus of één van de tientallen andere dagheiligen op het kalenderblaadje kunnen prijken. Als dit een Russische krant zou zijn, dan moesten we nu zelfs ene Theodora als dagheilige plaatsen. Zij is daar trouwens de dagheilige die de Russische herfst inluidt. Een uit het Russisch vertaalde dagspreuk voor morgen luidt als volgt:

**ALS THEODORA HAAR SLEEP NIET
WIL NAT MAKEN
DAN MOET ZE HAAR BENEN LATEN ZIEN**

Erg beeldrijk is dat wel. Het is duidelijk dat de spreuk erop wil wijzen dat het natte seizoen daar nu aanbreekt.

In de Lage Landen zijn er geen dagspreuken voor morgen. Dus grijp ik even naar typische weerspreuken voor de maand september. Zoals deze:

**SEPTEMBERREGEN
KOMT HET ZAAD GOED GELEGEN**

In Frankrijk zegt men evenwel:

**SEPTEMBERREGEN
KOMT DE WIJNSTOK GOED GELEGEN**

En mocht het deze dagen onweren, weet dan dat we een witte Kerst zullen krijgen, want:

**ALS IN SEPTEMBER DE DONDER KNALT
MET KERSTMIS SNEEUW MET HOPEN VALT**

De dagsint van overmorgen alarmeert in de ene spreuk die op zijn naam staat alle boeren:

**DE GERST ZAAIEN OP SINT-WIJT
IS DE GERST MET ZAKKEN KWIJT**

Onze voorouders noemden Sint-Guido inderdaad wel eens "Sint-Wijt" en in sommige gevallen zelfs "Sinter Wijen".

Of die dagspreuk en het daarin begrepen alarm enige zin zou hebben, laat ik in het midden, al ben ik er haast van overtuigd dat vooral het rijm hier een rol heeft gespeeld bij het opstellen van de dagspreuk.

KRISTIEN VAN ZUMMEREN